

Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-014  
назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди  
Тоҷикистон (734067, шаҳри Душанбе, кӯчаи  
Нахимов 64/14)

### Такриз

ба автореферати диссертатсияи Шарифзода Гулрухсор  
Мирзоҳаким дар мавзуи «Масъалаҳои мукамалгардонии идоракунии  
хавфҳои бонкӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи  
илмӣ номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.17 – Молия,  
муомилоти пулӣ ва қарз пешниҳод шудааст.

Дар шароити имрӯза низоми бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо як қатор  
чолишҳои бузурги иқтисодию иҷтимоӣ мувоҷеҳ мебошанд, ки идоранамоии  
устувории бонк ҳамеша бо сатҳи дороиҳои бонкӣ ва меъёрҳои устуворӣ  
вобаста буда, ба он на танҳо мақоми танзимгар балки худди бонкҳо ва  
ташкilotҳои қарзӣ молиявӣ аҳамияти ҷидди медиҳанд. Идоракунии хавфҳо  
дар низоми бонкӣ омили асосии ташаккули имкониятҳои нав бо амалиётҳои  
фарогир ва сердармад махсуб ёфта, он ба таври муқовим дар маркази  
диққати роҳбарият ва дигар сохторҳои дахлдор, ки масъули назорат ва  
танзими ин масъала мебошанд, махсуб меёбад.

Муаллиф дар таҳқиқоти худ масъалаҳои назариявӣ ва методологии  
идоракунии хавфҳои бонкиро мавриди таҳқиқ қарор дода, ба муайян  
намудани хусусиятҳои ташаккул ва идоракунии хавфҳо дар низоми бонкии  
Ҷумҳурии Тоҷикистон диққати ҷидди додааст. Мавзуи интиҳоб гардида аз  
ҷиҳати илмӣ ва амалӣ муҳим буда, ба талаботи рушди устувории низоми  
молиявӣ қарзӣ кишвар мувофиқи мақсад мебошад.

Дар доираи ҳамаи қомеъҳои илмӣ афтореферати диссертатсия, барои  
боз ҳам мукамал гардидани доираи илмӣ он пешниҳодҳои зерин тавсия  
карда мешаванд:

1. Хуб мешуд, ки зарурати тақмили методологияҳои баҳодиҳии  
хавфҳои қарзӣ аз он ҷумла истифодаи нишондиҳандаҳои қарзҳои  
мушкилситон (NPL), эҳтимолияти иҷро нагардидани ӯҳдадориҳо (PD),  
талафоти эҳтимоли ҳангоми дефолт (LGD) ва дигар нишондиҳандаҳои  
муносири баҳодиҳии хавфҳои қарзӣ метавонад асоснокии илмӣ муаллифро  
баланд бардорад;

2. Ҳамчунин ба манфиати қор буд агар унвонҷӯ ба масъалаи  
идоракунии хавфӣ пардохпазирӣ низ тавачҷуҳи зоҳир намуда, осебпазирии  
бонкҳоро баррасӣ қарор медод, зеро норасоии пардохпазирӣ метавонад ба

устувории молиявии ташкилотҳои қарзӣ таъсир расонида ғайрифаъолияти онҳоро осепазир менамуд.

Мавриди зикр аст, ки дар автореферати диссертатсия механизми асосии идораи босамари хавфҳоро устувории бонкӣ ва дигар имкониятҳои мавҷуда мавриди таҳқиқ дар бар мегирад ва он аз тарафи муаллиф ба таври мушаххас таҳқиқ шудаанд. Дар илова ба ин бояд иброз дошт, ки дар низоми имрӯзаи бонкӣ босуботи ва устувории муассисаҳои бонкӣ дар иқтисодиёти Тоҷикистон на танҳо сиёсати мавҷудияти бонку дигар ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ, балки стратегияи пешравии онҳоро дар бозори бонкӣ муҳим ва зарурӣ мебошад.

Дар хулоса қайд намудан ба марид аст, ки ҳангоми таҳлил ва баррасии автореферати диссертатсияи Шарифзода Гулрухсор Мирзоҳаким дар мавзӯи «Масъалаҳои мукамалгардонии идоракунии хавфҳои бонкӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.17 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз пешниҳод шудааст, ба талаботи муқаррарнамудаи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ» (Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) мутобиқ буда, муаллиф барои дарёфти дараҷаи номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.17 – Молия, муомилоти пулӣ ва қарз сазовор мебошад.

Муқарриз:

Доктори илмҳои иқтисод, дотсент,

Сардори раёсати робитаҳои байналмилалӣ ДБССТ и.в. профессори  
кафедраи иқтисодиёти ҷаҳон

Чумъаев Б.М.

Дурустии имзои доктори илмҳои иқтисод, дотсент, сардори раёсати робитаҳои байналмилалӣ Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон Чумъаев Б.М.-ро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва  
корҳои махсуси ДБССТ

Чураев Ш.Н.

Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон  
Нишонӣ: 734055, Ҷумҳурии Тоҷикистон,  
ш.Душанбе кӯч. Борбад, 48/5  
Телефон: (+992 37) 234 88 02;  
E-mail: [rektor@iutet.tj](mailto:rektor@iutet.tj)